

GENÇLİK

Komünist partilerinde bir gelenek vardır. Gençlik örgütlenmesini partinin yedek gücü (rezervi) olarak nitelerler. Yani, gelecekte partinin militanları, kadroları, yönetici adayları.

Genç komünistler saksıda yetişmez. Mücadele içinde yetişir. Yapıları gereği delikanlı, yiğit, mücadeleci, kavgacı, haksızlıklara karşı nitelikleri olur. Burjuvazi bu gençlere "maceracı" der. Biz ise alınlarından öpüp başımızın tacı yaparız. Ama onların genç yaşlardan itibaren iyi yetiştirilmesinin koşullarının sağlanması şarttır.

Gençlik, haksızlığa, eşitsizliğe, adaletsizliğe, baskıya karşı olduğu için politize olur. Bu süreç, okulda, mahallede başlar, lisede, üniversitede sürer. Demokratik gençlik örgütlerinde, sendikalarda, spor, kültür, çevre, dayanışma nitelikli gençlik yapılanmalarında toplumsal mücadelenin ilk deneyimlerini kazanır.

Demokratik, ilerici, devrimci gençlik örgütlenmeleri, gençlerin toplumsal bilinçlerinin oluşmaya başladığı alanlardır. Bu örgütlenmelerde gençlerin mücadeleci ve düşünsel yönleri gelişir. Haksızlıkların, baskı ve adaletsizliklerin bilimsel nedenlerine ilgi duyarlar ve okumaya yönelirler.

İşte tam bu aşamada komünist gençlik örgütlenmesinin rolü önem kazanır. Daha önce gençlerin demokratik örgütlenmelerinde kendilerine alan açmış ve yaratmış olan komünistler, öne çıkan, ilgi duyan, yetenekli gençlere, meraklarını gidermek ve onları doğru yönlendirmek için görev üstlenirler.

Gençlerin devrimci niteliklerinin işçi sınıfının bilimi ile donatılması, gençlerin nitelik kazanmasında en belirleyici olgudur. "**Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur!**" belgisi ile somutlaşan bu nitelik, gençlerin yaşamlarının kırmızı çizgisi olur. İşçi sınıfının biliminden kopuk bir gençlik mücadelesinin, devrimci ve demokratik nitelikler taşısa dahi devrim mücadelesinde sonuç alıcı olamayacağını görür. Partiye yönelecek gençler de bu gençlerdir.

Bilimsel eğitimler ve kamplarla gençlerin yetenek ve niteliklerinin gelişmesi, sınıf bilinci almalarının sağlanması Komünist Gençlik Örgütü'nün, enternasyonal adıyla Komsomol'un görevidir. Komsomol partinin ön kapısıdır. Komsomol çalışmasında örgütlü olarak niteliklerini geliştiren gençler parti üyeliğine hazırlanırlar. Komsomol üyesi olmak, ilerici, devrimci, demokratik gençlik örgütlerinden kopmak, ayrılmak anlamına gelmez. Tam tersine Komsomol bilinci ile o örgütlerdeki faaliyetlerini yürütür, geliştirir. İşçi ve öğrenci genç Komsomollar, gençlik çalışması içinde görevlerini yerine getirmeye başlarlar. Aynen partili olduktan sonra Komsomol çalışmalarını aksatmadan sürdürecekleri gibi.

Gençlere ne kadar önem verilirse parti de o kadar sağlam olur. Onun için; Lenin - Parti - Komsomol !

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin 6 Mayıs 2016 Tarihli Açıklaması

AKP Rejimine ve Saray'a Karşı Birlik Neden Çok Önemli?

Partimiz henüz 2011 Genel Seçimleri'nin ön gününde ülkede bir rejim krizinin gündeme geleceğini değerlendirmişti. Dönemin Başbakanı Erdoğan'ın "icraat" sürecini üç döneme ayırıp, seçim propagandalarında "ustalık dönemine" vurgu yapmasını geliştirecek olan bir rejim krizinin ayak sesleri olarak nitelendirmişti.

Rejim krizi o dönemde ifadesini, dış politikadaki saldırgan yönelimlerin pratikleştirilmesi, içerde baskıların artması, polisiye yasaların çıkması, işçi sınıfı ve emekçilerin sosyal ve demokratik haklarının kısıtlanması ve Kürt halkına karşı önce "çözüm süreci" adı altında, o hesap tutmayınca da imha hareketi ile saldırıların tepe yapması ile bulmuştur. Burada yaklaşık beş yıllık bir süreç söz konusudur.

Aynı dönemde ilk olarak 2013 Haziranında Gezi Ayaklanması ile ifadesini bulan ciddi bir muhalefet ateşi yakılmış, 2014'de Kobane Direnişi ile direnç gelişmiş ve güncel olarak irili ufaklı, ancak her yerde işçi direnişleri ile devam etmiştir, etmektedir.

2013 yılında 17-25 Aralık süreci olarak adlandırılan, hükümetin ve egemenlerin yolsuzluklarının deşifre olduğu günler tüm sansür ve baskılara rağmen ülkede önemli bir "sarsılıp kendine gelme" reaksiyonu yaratmıştır. Dönemin Başbakanı bu gelişmeler karşısında teslim olmamak için "en iyi savunma saldırı yöntemidir" taktiğini uygulayarak Cumhurbaşkanlığı seçimlerini varlık yokluk meselesi olarak ele almış ve kendini seçirmiştir. Seçimin ardından da etap etap Başkanlık sistemine hazırlığı sürdürmüştür. Burjuva-demokratik parlamenter sistemin tüm kurallarını ayaklar altına alarak Yargı-Yürütme-Yasama güçleri arasındaki ayrılığı fiilen kaldıracak yasal düzenlemeler ve uygulamaları devreye sokmuştur.

Erdoğan, aynı süreçte, 17-25 Aralık etkilerini bertaraf etmek için o güne kadar karşısında durduğu, devlet güçleri ile uzlaşmış, kontr-gerilla ile bütünleşmiş ve Balyoz ile Ergenekon davalarının yeniden görülerek beraatle sonuçlanmasını sağlamıştır. İkışer kez ağırlaştırılmış müebbet cezası alan paşalar bugün Saray'daki odalarında yeni planlar üzerine çalışmaktadırlar.

7 Haziran 2015 Genel Seçimleri AKP Rejimi ve Saray'ın yenilgisi ile sonuçlandıktan sonra, o döneme kadar üstü örtülü takip edilen gerçek amaçlar ve yaratılan yeni gizli iş birlikleri yüzeye çıkarıldı. 8 Haziran tarihinden itibaren ilerici, devrimci güçlere, Kürt devrimci demokratlarına karşı tarihte yaşanmamış açık terör uygulamalarına geçilmiştir. 1 Kasım darbesi böyle hazırlanmıştır. 7 Haziran olgusu, sadece parlamenter alanda mezvii kazanmanın tek başına yetersizliğini göstermektedir. Parlamenter mücadele, güçlü bir parlamento dışı mücadele ile birleşmediği sürece elde ettiği kazanımları koruyamaz ve sonuç alıcı olamaz.

Bütün bu gelişmelerin ABD Emperyalizmi'nden bağımsız geliştiği söylenemez. Ortadoğu'da ve Rusya karşısında planladığı stratejilerde sonuç alamayan ABD Emperyalizmi politika değişikliği gerçekleştirerek Türkiye'de böylesi bir sürecin gelişmesine yön vermiştir. Kasım 2015'de Rus jetinin düşürülmesi, Türkiye ile Rusya Federasyonu arasında kalan ilişkilerin de bitirilmesi amacıyla ABD tarafından düzenlenen bir provokasyon olmuştur.

Bugün karşıımızda, F-16 uçakları ile kendi ülkesinin ilçelerini bombalayan, füzeler ile şehirleri saldıran, paralı resmi paramiliter ordular ile savaştan bir devlet ve onun iktidarı vardır. AKP rejiminin bu saldırgan politikası onun güçlüğünden değil, güçsüzlüğünden kaynaklıdır. AKP içindeki kaynaklar, MHP'deki ayrışmalar, CHP'deki homurdanmalar bu nedenlerden kaynaklanmaktadır. Devlet güçleri bir araya gelmiştir ve tek vücut olarak davranmaktadır.

Kürt Özgürlük Hareketi'nin mücadelesi de devletin bu stratejisi karşısında yeni bir aşamaya yükselmiştir. KÖH teknolojik ve stratejik olarak politik anlamda yeni nitelikte bir sürece yönelmek zorundadır. Bu da AKP ve Saray rejiminin yıkılmasıdır. Kürt halkının özgürleşmesi ile Türkiye'nin demokratikleşmesinin ortak stratejisinin gerçekleştirilmesidir.

Erdoğan, kendi stratejisi doğrultusunda sonuna kadar gitmek durumundadır. Geri dönüşü yoktur. Başkanlık olarak nitelendirdiği faşist diktatörlük sistemini garanti altına aldıktan sonra daha büyük maceralara hazırlanmayı planlamaktadır. Bu planların içinde Suriye'ye savaş açmak da vardır. Suriye'ye savaş açmayı ya başkanlık hayallerini gerçekleştirmediğinde, ya da gerçekleştirilemeyeceğini gördüğünde kendini kurtarmak için uygulayabileceği ön görülebilmektedir.

Suriye ile savaş Rusya Federasyonu ile savaş demektir. Sadece Suriye ve Türkiye'nin değil Orta-Doğu'nun bir volkana dönüşmesi anlamına gelmektedir. Bugün yangın yeri olan bölgenin toptan alt-üst oluşu demektir.

Teslimiyetin Farklı Biçimleri

o Ali Oktay KAYA

1 Mayıs 2016'yı hep birlikte yaşadık. Şu tespiti yaparak başlayalım. Bu yıl 1 Mayıs'ın tüm ülkede, yüzden fazla merkezde yığınsal olarak kutlanması sadece niceliksel anlamda değil, niteliksel anlamda da önemli bir olgudur.

1 Mayıs, işçi sınıfının uluslararası, birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak kutlanıyorsa, bu kutlamalara en başta işçi sınıfının ve emekçilerin katılmasının önemli olduğunu vurgulamalıyız. Katılımcıların sadece sendika aktivistleri olması da yeterli değildir. Bir fabrikada, atölyede, madende, inşaatta veya tersanede, ama aynı zamanda belediye bünyesinde, temizlik veya ulaşım işlerinde çalışanların, bankalarda, sigortalarda, havaalanlarında çalışanların da 1 Mayıs kutlamalarına katılmaları kendi bayramlarına sahip çıkmaları açısından önemlidir. Bu düzeyde bir katılım 1 Mayıs'ın içeriğine ve biçimine sahip olması gereken niceliği ve niteliği kazandırır. Yerel ve bölgesel kutlamaların bu anlamda önemi yadsınmaz.

İşçi sınıfı ve emekçilerin 1 Mayıs'a kendi bayramları olarak sahip çıkmalarını, bu duygu ve düşünceler ile 1 Mayıs'a hazırlanmalarını ve katılmalarını, kendi geniş çevrelerini de katılmalarını sağlamak, 1 Mayıs'ta verilecek mesajların işçi sınıfının ve tüm emekçilerin siyasal, ekonomik ve demokratik istemleri olduğunu kavramak ve kavratmak açısından önem taşımaktadır. Egemen sınıflar, 1 Mayıs'larda işçi sınıfı ve emekçi halklardan gelecek olan mesajları merakla, heyecanla bekler hale gelebilmelidir. İşçi sınıfı ve emekçi yığınları da 1 Mayıs'larda ilan edilecek bu mücadele hedeflerini bütün bir yıl günlük mücadelelerinde takip etmelidirler. 1 Mayıs bayramına, birlik, mücadele ve dayanışma içeriğini verecek olan bu yaklaşımdır.

Egemen sınıflar ve onların oligarşik devlet iktidarı, 1 Mayıs'ların bu anlamda kutlanmasını

engellemek istiyor. Soma'da, Ermenek'te katledilen maden işçilerinin geride kalan aile fertlerinin alanlara çıkmasını istemiyor. Bursa otomotiv işçilerinin, Trakya tekstil işçilerinin, Marmara'nın sanayii bölgelerindeki metal işçilerinin, kimya işkolundaki işçilerin 1 Mayıs'larda sınıfsal amaçları temelinde alanlara çıkmasını engelliyor. Kürdistan'da petrol işçilerinin, tarım işçilerinin, Çukurovadaki pamuk işçilerinin, Karadenizdeki çay emekçilerinin istemlerini dile getirmelerinden korkuyor.

Bunu nasıl başarıyor ? İstanbul'daki kutlamaları Taksim tartışması ile kilitleyerek ve sınırlayarak asıl amacına ulaşıyor. Tüm Türkiye'de işçi ve emekçileri terörize ediyor, sendikaları baskı altına alıyor veya pasifize ediyor. Bu çerçeveden bakıldığında bu yıl 1 Mayıs'ın tüm ülkede, Türkiye ve Kürdistan'da yerel ve bölgesel olarak yığınsal olarak kutlanması belirleyici bir kazanımdır.

İstanbul'da yaşananlar ise, sendikal konfederasyonlar, işkolu sendikaları ve meslek örgütlerinin yaklaşımı ise 1 Mayıs'a yakışmayacak bir yaklaşımdır. Mücadele ediyor gibi gözüküp uzlaşmak veya keskin tavırlarla hareket edip 20-30 militan ile polisle çatışmak 1 Mayıs'ın anlam ve içeriğine ters bir yaklaşımdır.

İşçi sınıfının örgütlerinin, ister sendikal isterse de politik örgüt anlamında olsun, burjuvazi ile anlaşma ve uzlaşma yetkileri, hakları yoktur. Bu anlaşma ve uzlaşmanın da iki biçimi vardır. Ya "Dörtlü" nün yaptığı gibi, Bakırköy'de son gün kutlama çağrısı yaparsın ve İçişleri Bakanından teşekkür alırsın. Ya da, ben Taksim'e çıkıyorum dersin ve sınıftan kopuk bir şekilde polisle çatışırsın. Bunlar teslimiyet, uzlaşma ve anlaşmanın sadece farklı biçimleridir. İşçi sınıfının mücadelesine herhangi bir katkıları yoktur ve olamaz da.

Partimiz, 1 Mayıs Alanında 1 Mayıs kutlama başvurusunun 1 Mayıs'a iki hafta kala değil, en az altı ay önce yapılması gerektiğini vurgulamıştır. Yasal izin alınması, tüm itirazlar yasal süreleri içinde yapıldığı zaman, yine de yasal anlamda başarılamıyorsa, sınıf örgütleri vasıtasıyla kendi gücünü ve iradesini ortaya koyarak bu yasağı aşmalıdır. Bunun için de İstanbul'un Beyoğlu, Şişli tarafında, yani köprülerin açılıp katılımın engellenemeyeceği tarafta alternatif bir kutlama alanı için yasal izin alınmalıdır. Böyle bir yerin adı, ne Kadıköy, ne Maltepe, ne Yenikapı, ne de Bakırköy değildir. Şişli'dir, Çağlayan'dır, Beşiktaş'tır. Burada milyonluk bir kutlama yapıldıktan sonra da bizzat 1 Mayıs Hazırlık Komitesinin kararı ve katılan sendika ve örgütlerin katılımı ile Taksim 1 Mayıs Alanı'nda 77 şehitlerini anmaya gidilmelidir. Böylece yasak kırılmış olur. Yüzbinlerin kararlı bir şekilde bu amaca yürümelerini hiç bir güç engelleyemez.

Bu anlamda bir 1 Mayıs'ın hazırlıkları, aylar öncesinden işyerleri ile mahalle ve semtlerde 1 Mayıs komiteleri kurularak yürütülmelidir. İşçi sınıfının ekonomik, demokratik ve siyasal haklarının gündemleştirildiği bir hazırlık çalışması, aynı zamanda sürekli bir yığın çalışması anlamına gelmektedir. Ancak bu yöntemle yürütülecek bir çalışma bizzat işçi ve emekçilerin, işsiz ve yoksulların yığınlar halinde 1 Mayıs kutlamalarına katılmasını sağlayabilir. 1 Mayıs yasağı da teslim olmadan, uzlaşmadan, anlaşmadan bu şekilde kırılır. Bunun dışında önerilecek her 1 Mayıs kutlaması biçimi, keskin ve militan bir şekilde de sunulmaya çalışılsa sınıf mücadelesi açısından teslimiyettir, uzlaşmadır, anlaşmadır. Burjuvazi ile el sıkışıp anlaşmak gerekmiyor. Onun belirlediği minderde güreşmeyi kabul etmiş olmak ve sınıfı 1 Mayıs kutlamalarından uzak tutmak da bir el sıkışma biçimidir. Bu oyunu bozacak olanlar da komünistlerdir.

AKP Rejimine ve Saray'a Karşı Birlik Neden Çok Önemli?...(1. sayfadan devam)

Bütün bu gelişmeler yeni bir kırılmanın işaretleridir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti şiddetli bir deprem ile karşı karşıya kalacağı dönemlerin ön günlerini yaşamaktadır. Toplumsal ilerlemeden yana devrimci ve demokratik güçlerin görevi bu noktada edilgen kalmamaktır. Türkiye'nin genelinde sınıf hareketinin gelişimi ve Kürt halkının direnişine fiili katılım güncel görevimizdir. Saray ve AKP Rejimine karşı en geniş birlik elzendir. Bu birlik sadece parlamenter kazanımları korumayı içeren bir birlik değildir. Parlamento dahil, fabrikalarda, üniversitelerde, semt ve mahallelerde, kırsal alanda direnişin adım adım örülmesi, topyekün devrimci bir atılım için birliktir.

Türkiye'yi gericiliğin karanlığından ve savaş ateşlerinden kurtarmak, Türk ve Kürt halklarının özgürleşmesini sağlamak için tüm barış, demokrasi ve sosyalizm güçlerinin yeni Gezi Direnişleri, Kobane Direnişleri, Cizre Direnişleri, Otomotiv Direnişleri, Maden Direnişleri yaratmaları mümkündür ve gereklidir.

Türkiye Komünist Partisi

Merkez Komitesi

6 Mayıs 2016

Sendikalarda Örgütlenmenin Anahtarı

o Engin BAŞARAN

Güncel anlamda sendikal hareket içinde önemli deneyler yaşıyoruz. Komünistlerin sendikalarda çalışmalarını üzerine bir takım ilkeleri hatırlamadan önce hatırlamak için, Türkiye’de sendikal hareketin durumu ile ilgili tabloya bir göz atmamız gereklidir.

Önce şu gerçeğin altını çizelim. Bugün var olan DİSK, 1980 öncesi, hatta 1977 öncesi DİSK değildir. Bu kesin bir olgudur. Eğer bu tespiti doğru olarak yapmazsak yanlış çalışma yöntemleri geliştiririz. DİSK’in eski DİSK olmamasının sebeplerini biraz açalım. Birincisi; 1977 DİSK kongresi ile DİSK yönetimindeki sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışı tasfiye edilmeye başlanmıştır. İkincisi; Kemal Türkler’in 1980 Temmuzunda katli bir tesadüf değildir.

Devlet, bu cinayet ile 12 Eylül öncesi hazırlıklar kapsamında, planladığı 12 Eylül darbesi sonrasında sınıfın direnişini kırmak için önlem almıştır. Üçüncüsü; 12 Eylül sonrası direniş gösterilmemesi ve sendika yöneticilerinin yurt dışına çekilmesi olumsuz bir etmen olmuştur. Sınıf başsız kalmıştır. Düşünün ki, bir takım zaiyatlar verilse ve bedeller ödenmek zorunda kalınsaydı dahi, eğer Maden-İş’in yöneticileri direnişe öncülük ederken gözaltına alınıp, işkence edilip, tutuklansalardı dahi, sendikalı işçilerin tepkisi nasıl olurdu? Dördüncüsü; Fabrikalarda ve dolayısıyla sendikalarda partinin 12 Eylül öncesi örgütlülüğü bugün yok. Bunda, “üçüncü” nedenin de büyük payı var. Beşincisi; bütün bu gelişmelerin sonucunda 12 Eylül diktatörlüğünün ve onu takip eden Özal döneminin tahribatları. DİSK’in 12 Eylül diktatörlüğü tarafından yasaklanması nedeniyle sendika üyelerinin

Türk-İş’e geçişi örgütlenmiştir. Hak-İş 1984 yılında tekrar faaliyetlerine başlamış ve sistemli bir şekilde geliştirilmiştir. DİSK’in yeniden açılması 1992 yılıdır. 12 yıllık bir kayıp, direnme ve yurtdışından 1991’den itibaren dönen sendika yöneticilerinin ideolojik olarak eski bakış açılarını yitirmiş olarak dönmüş olmaları DİSK’in bugüne kadar toparlanamamasında önemli bir etken olmuştur.

Ancak, en önemli etken, bu dağılmanın DİSK’ten başlaması değil, partinin likidasyon sürecine doğrudan bağlı olmasıdır. Parti likide edildiği için, sendikal alanda da çalışmalar dumura uğramış, meydan sosyal demokrat eğilimli sendikacılara kalmıştır. Bugün DİSK’i sadece adından ve geçmiş mücadele dönemlerindeki rolünden dolayı eski DİSK olarak görme istemi yanıltıcıdır. Yukarıda sıraladığımız nedenlerin dışında,

itmememiz gerekiyor. Bugün işçilerin çoğunluğu Türk-İş ve Hak-İş’te örgütlüdür. Bu iki sendikal konfederasyon da hepimizin bildiği gibi egemen sınıfların iktidarının güdümündedir. Bu durumda ne yapılması gerekmektedir? Sadece DİSK’e yoğunlaşp, DİSK’i geliştirip, üyesi işkolu sendikalarının üye sayısının ve yetkili işyerlerinin artırılmasını mı hedeflemeliyiz? Sendika yönetimleri üye sayılarının artırılması ve yetkilerin artırılması konusuna ne kadar sıcak bakıyorlar? En son Soma’da yaşananlar, Metal iş kolunda yaşananlar, bunun pek de öyle olmadığını gösteriyor. Ancak, bu sorunlar da aşılabilir. Bunun ise tek yolu vardır. Partinin tek tek iş kollarında önemli fabrika ve işletmelerde kendi parti örgütleri vasıtasıyla örgütlenmesi. Fabrika ve işyerlerinde yürütülecek sendikal çalışmada parti politikaları ve partinin sendikalarda çalışma ilkeleri doğrultusunda bir anlayışın yeniden gelişmesi. Tabandan geliştirilecek bu tür bir çalışma DİSK’e bağlı işkolu sendikalarının şube, bölge ve akabinde genel yönetim kurullarında yönetici bileşiminin yeniden değişmesini sağlayacaktır. Böylece sınıf ve kitle sendikacılığı DİSK bünyesinde tekrar etkin bir anlayış haline getirilebilecektir. Ne ki, DİSK’e yönelik bu çalışmalar komünistlerin tek çalışma alanı olamaz, olmamalıdır. Partinin örgütlendiği fabrika veya işyerinde Türk-İş veya Hak-İş’e üye bir işkolu sendikası yetkili ise, aynı parti çalışması o sendikaların yetkili olduğu işyerlerinde de uygulanmalıdır. Eğer, tüm çalışmalara rağmen, sendikalar işçilerin istemlerine yönelik politikalar geliştirmezlerse, bu sendikalara üye işçiler başka bir sendikaya üye olup, o sendikanın o işyerinde yetkilendirilmesi için mücadeleye girerler. Ülke işkolu barajlarının olması, birden fazla işyerinde aynı durumla karşılaşıldığında, gerekli barajın aşılmasını sağlayacak üye sayısına ulaşmayı da beraberinde getirecektir. Yasal anlamda bu konuda engeller çıktığında ise, bu yasalar işçilerin mücadeleleri ile direnişleri ile değiştirilebilecektir. İşte, örneğin DİSK gibi bir konfederasyonun ve üye sendikalarının yönetimlerinin de böyle bir aşamada, bu tür bir mücadeleye hazır olmaları gerekmektedir.

Parti, öncelikle fabrika ve işyerlerinde işçiler arasında örgütlenir. Bu örgütlenmenin sendikal çalışma ile aynılaştırılmaması gerekir. Parti çalışması farklı bir çalışmadır. Ancak, parti çalışması, fabrika ve işyerlerinde, işçilerin, çalışanların, ekonomik ve sosyal haklarının iyileştirilmesi mücadelesinde sendikal çalışma ile bağlanır. Bu durumda fabrika veya işyerindeki parti örgütü de, aynı işyerindeki sendikal örgütlenme konusunda politika ve çalışma geliştirir. İşyerindeki en geniş işçi kitesini

egemen sınıfların 12 Eylül döneminde çıkarttıkları yeni sendikalar yasası ile iş ve çalışma yaşamında geliştirdikleri işçi düşmanı yasalar DİSK’in örgütlenmesinin önünde ayrı bir engel de oluşturmaktadır. Ülkede toplam işçi sayısına göre sendikalaşma oranı çok düşüktür. Bu sorunlar aşılamayacak sorunlar değildir. Fakat, bu sorunları aşmanın birinci koşulu DİSK ve DİSK’e bağlı işkolu sendikalarının sınıf ve kitle sendikacılığı temelinde yeniden oluşumunun sağlanmasıdır. Bunun başarılmasının ön koşulu da partinin fabrikalarda, tersanelerde, banka ve sigortalarda, atölye ve tezgahlarda örgütlülüğünün gelişmesidir.

Buraya kadar DİSK’e yönelik durumu tespit etmeye çalıştık. DİSK dışında Türk-İş, Hak-İş ve Bağımsız işkolu sendikalarının varlığını ve önemini de kesinlikle ikinci plana

Sendikalarda Örgütlenmenin Anahtarı...(3. sayfadan devam)

sendikal alanda bu çalışmalara katılmaları için teşvik eder, sendikal örgütlenmede rol üstlenir. O işyerindeki söz konusu sendika gerici bir sendika da olabilir. Bu komünist partisinin çalışması için bir engel değildir.

Bu aşamada Lenin'e dönelim; " (...) Ama biz, mücadeleyi, işçi aristokrasisine karşı mücadeleyi, işçi yığınları adına, bu yığınları kendi tarafımıza kazanmak için yaparız; işçi sınıfını kendi yanımıza çekmek için oportünist ve sosyal-şoven liderlerle savaşıyoruz. Bu kadar açık ve belli bir ilkel gerçeği görmemek saçmalık olur. Sendika yönetici çevrelerinin gerici ve karşı-devrimci zihniyetinden, komünistlerin sendikalardan çıkmaları gerektiği !! ve sendikalarda

kullandıklarını gösterir. 'Yığınlar' yardımcı olabilmek için, onların sevgisini kazanabilmek için, davaya katılmalarını ve desteklerini sağlayabilmek için, oportünist ve sosyal-şoven olarak, çoğunlukla doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak burjuvaziye ve polisle bağlantıları olan 'liderlerin' önümüze çıkaracakları güçlüklerden, başvuracakları hilelerden, kuracakları tuzaklardan, hakaretlerden, baskılardan yılmamak gerekir. Ve mutlaka yığınların olduğu yerde çalışmak gerekir. Asıl, kurumlarda, demeklerde, örgütlerde, proleter ya da yarı-proleter yığınların bulunduğu her yerde (bunlar en gerici eğilimde olsalar bile) yöntemli, azimli, inatçı, ve sabırlı bir bilinçlendirme çalışmasıyla bütün

çalıştığı işyerlerine ulaşma olanağı sağlar.

Somut olalım. Soma madenlerinde, Renault, Tofaş, Arçelik, Türk Traktör, BMC, Vestel, Migros, THY Teknik, v.b. fabrikalarda, demir-çelik işletmelerinde, belediye ulaşım sektöründe, market ve mağazalarda tabanda bu tür bir çalışma yapılmadan sonuç alınması mümkün değildir. Bankalar ve sigortalar, bilişim sektörü, çağrı merkezleri, günümüzde aşırı önem kazanmış iş kollarıdır. Bu işkolları için özel çalışma planları geliştirilmeden başarı elde edilemez.

Bu çalışmalar yürütülürken karşımıza yeni sorunlar, engeller çıkıyor. Genellikle sendikaların başına çöreklenmiş yöneticiler, sendika yönetimlerinde oluşturdukları dengelerin bozulmasına pek sıcak bakmıyorlar. Çok işçinin çalıştığı bir fabrikada veya işyerinde örgütlenmek sendikayı güçlendirir ama sendika yönetimlerinde de her düzeyde yeni örgütlenen işçilerin temsilini gerektirir. Sendika kongrelerinin delege bileşimlerini ve dolayısıyla yönetim bileşimlerini değiştirir. Sendikacılığı bir meslek ve ekme kapısı haline getirmiş yöneticiler doğaldır ki bu gelişmeleri engellemeye çalışırlar ve çalışıyorlar da. Konularını korumak için önce ilgili yeni örgütlenme alanlarına, ilgili şubelere kendi elemanlarını yerleştirmeye çalışıyorlar, bu çabada başarılı olamazlar ise de yeni örgütlenmelerden, yetki mücadelelerinden vaz geçiyorlar. Son birkaç yılda bunun onlarca örneği ile karşılaştık. En son Dev-Maden-Sen kongresinde Soma işçilerinin delege yapılmaması veya Renault direnişi sonucunda yeni kurulan Birleşik Metal-İş Bursa 5 Mayıs Şubesi'nin önüne farklı engeller çıkarılmasının altında yatan neden budur. Bu ve benzeri engellemeler sadece burjuvazinin çıkarlarına hizmet eder. Ne ki, bu engelleri aşmak komünistlerin, Türkiye Komünist Partisi'nin görevidir. Varlık nedenimiz bu sorunları çözmek ve geniş işçi-emekçi yığınlarını sınıf mücadelesine kazanmaktır. Bu alanda da adım adım gelişmeler kaydedebildiğimizi, ancak henüz önümüzde yapılacak çok daha fazla görev olduğunu bilerek, sabırlı, planlı, programlı parti çalışmalarını fabrika ve iş yerlerinde geliştirmeyi öne alıyoruz. Bilen yoldaşın zamanında tespit ettiği gibi "fabrikalar partimizin kaleleri olmalıdır" ve olacaktır da.

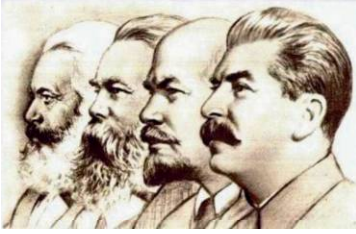
çalışılmaması !! sonucuna varan ve kendi keşifleri !! olan yeni işçi örgüt biçimleri yaratmak isteyen 'sol' Alman komünistleri işte bu hatayı işliyorlar. Bu, burjuvaziye hizmet etmeye eşit affedilmez bir saçmalaktır. Çünkü, bizim menşeviklerimiz, sendikalardaki bütün oportünist, sosyal-şoven ve kautskici liderler gibi 'burjuvazinin işçi hareketi içindeki ajanlarıdır' (bizim, menşevikler için her zaman dediğimiz gibi), ya da Daniel de Léone'un Amerikalı taraftarlarının güzel ve son derece doğru deyişle 'kapitalist sınıfın işçi kahyalarından' (labour lieutenants of the capitalist class) başka bir şey değillerdir. Gerici sendikalarda çalışmamak demek, gerektiği kadar gelişmemiş olan ya da henüz geri olan işçi yığınlarını, gerici liderlerin etkisine, burjuvazi ajanlarının, aristokrat işçilerin ya da burjuvalaşmış işçilerin etkisine terketmek demektir (bu konuyla ilgili Engels'in Marx'a İngiliz işçilerinin durumuyla ilgili mektubuna başvurunuz, 1858).

Komünistlerin gerici sendikalara katılmamasını savunan gülünç 'teori', 'sol' komünistlerin 'yığınlar' üzerinde etki sorununu nasıl hafiflikle ele aldıklarını ve bu yüzden 'yığınlar' kelimesini nasıl kötüye

fedakarlıkları göze almak, en büyük engelleri göğüslemeyi bilmek gerekir. Sendikalar ve (bazı durumlarda) işçi kooperatifleri ise, yığınların bulunduğu örgütlerin ta kendileridirler. (...) (V.I.Lenin "Sol" Radikalizm, Bir Çocukluk Hastalığı, Tüm Eserler C.31, S.37-38, Almanca)

Lenin'in yazdıkları bugün de geçerlidir ve günümüzde gerici sendikalar içinde çalışmanın tereddütlerine karşı somut ve yol gösterici bir ifadedir. Gerici sendikalarda çalışmak veya Lenin'in sendika aristokrasisine karşı mücadele adı altında yaptığı yönlendirme önce sendika tabanında, üyeler arasında sabırlı ve planlı bir parti çalışmasını gerektirir. Bu çalışma işçi semtlerinde de yürütülmelidir. İşçi semtlerinde yapılan çalışmalar, işçilerin

Leninizm'in Temelleri Üzerine (3) Sverdlov Üniversitesi'nde Verilen Konferanslar Nisan 1924

(Önceki sayıdan devam)

III. TEORİ

Bu konuda üç sorunu ele alacağız.

- Proleter hareket için teorinin önemi;
- Kendiliğindenlik "teorisi"nin eleştirisi;
- Proleter devrimin teorisi.

a) Teorinin önemi:

Bazıları, Leninizmde esas olanın, Marksist tezlerin eyleme geçirilmesi, bu tezlerin "uygulanması" olması anlamında, Leninizmin, pratiğin teoriye göre önceliği olduğunu, teoriye gelince, Leninizmin bu bakımdan oldukça umursamaz olduğunu sanıyorlar. Plehanov'un defalarca, Lenin'in teoriye ve özellikle felsefeye ilişkin "umursamazlığı" ile alay ettiği bilinir. Bugün pratik faaliyet yürüten Leninistlerden pek çoğunun, özellikle koşulların kendilerine yüklediği büyük pratik çalışma yüzünden, teoriye pek iltifat etmedikleri de bilinmektedir. Lenin'e ve Leninizme ilişkin bu garipten de öte fikrin tamamıyla yanlış olduğunu ve gerçeğe herhangi bir alakası olmadığını; pratikçilerin teoriyi bir yana koyma çabalarının, Leninizmin tüm ruhuna aykırı olduğunu ve davamız için büyük tehlikeler taşıdığını söylemek zorundayım.

Teori, bütün ülkelerin işçi hareketinin genel biçimi ile ele alınmış deneyimdir. Elbette ki teori, devrimci pratikle birleştirilmedikçe anlamsız olur; tıpkı, devrimci teori ile yolu aydınlatılmadıkça, pratiğin karanlıkta el yordamıyla yürümesi gibi. Ama teori, devrimci pratikle kopmaz bir bağla birleştiğinde, işçi hareketinin muazzam bir gücü haline gelebilir, çünkü harekete güveni, yönünü tayin etme yeteneğini ve çevresinde olup biten olayların iç bağlantısını anlamayı teori, ve yalnızca teori verebilir; çünkü pratiğe, yalnızca sınıfların bugün nasıl ve hangi yönde hareket ettiklerini değil, aynı zamanda yakın gelecekte de nasıl ve hangi yönde hareket edeceklerini de anlamasında teori, ve yalnızca teori yardım edebilir. Şu ünlü şiarı damgasını vuran ve onu düzinelerce kez yineleyen, Lenin'den başkası değildir.

"Devrimci teori olmaksızın, devrimci

hareket de olamaz." (Bkz. Lenin, Seçme Eserler, C. 2, s. 46. Rusça)

Lenin, teorinin büyük önemini, özellikle, uluslararası proletaryanın öncüsü olma rolü kendisine düşen ve karmaşık bir iç ve uluslararası durum içinde bulunan bizim Partimiz gibi bir parti için, herkesten daha iyi anladı. Lenin, Partimizin bu özel rolünü daha 1902'de önceden gördü ve daha o zamandan şuna işaret etmeyi gerekli gördü: "Öncü savaşçı rolünü yalnızca, ileri bir teorinin kılavuzluk ettiği bir parti yerine getirebilir." (Bkz. Lenin, Seçme Eserler, C. 2, s. 47. Rusça)

Lenin'in, Partimizin rolüne ilişkin bu öngörüsünün şimdiden gerçek haline geldiği bugün, Lenin'in bu kılavuz ilkesinin özel bir güç ve önem kazandığını herhalde tanıtlamaya gerek yoktur.

Lenin'in teoriye verdiği büyük önemin en çarpıcı ifadesi olarak, belki de, Engels'ten Lenin'e kadarki dönemde bilimin en önemli buluşlarını materyalist felsefe temelinde genelleştirme ve Marksistler arasındaki anti-materyalist akımları çok yönlü bir eleştiriye tabi tutma gibi son derece ciddi görevin çözümünü ele alanın Lenin'den başkası olmaması görülmelidir. Engels materyalizme ilişkin şöyle diyordu: "Her yeni büyük keşif ile, o, yeni bir çehre kazanır". Bu görevi kendi zamanında çözenin, "Materyalizm ve Ampriokritisizm" adlı kitabıyla Lenin'den başkası olmadığı iyi bilinmektedir. Lenin'in felsefe konusundaki "umursamazlığı" ile alay eden Plehanov'un, böyle bir görevi çözmek için ciddi bir çaba göstermeye cüret bile etmediği iyi bilinir.

b) Kendiliğindenlik "teorisi"nin eleştirisi ya da harekette öncünün rolü:

Kendiliğindenlik "teorisi" oportünizmin teorisidir, işçi hareketinin kendiliğindenliğine tapma teorisidir, işçi sınıfının öncüsünün, işçi sınıfının partisinin önder rolünü gerçekte yadsıma teorisidir.

Kendiliğindenliğe tapma teorisi; işçi hareketinin devrimci karakterine kesinlikle karşıdır, hareketin, kapitalizmin temellerine karşı mücadele yoluna sokulmasına karşıdır, hareketin yalnızca "gerçekleştirilebilir", kapitalizm için "kabul

edilebilir" talepler çizgisini izlemesinden yanadır, tamamıyla "en az direnme çizgisi"nden yanadır. Kendiliğindenlik teorisi, trade-unionizmin ideolojisidir.

Kendiliğindenliğe tapma teorisi, kendiliğinden harekete bilinçli, planlı bir nitelik verilmesine kesinlikle karşıdır; partinin işçi sınıfının başında yürütmesine, partinin kitlelerin siyasi bilincini yükseltmesine, partinin harekete önderlik etmesine karşıdır; hareketin siyasi bilinçli unsurlarının, hareketin kendi yolundan gitmesini engellememesinden yanadır, partinin kendiliğinden hareketi sadece dinlemesinden ve onun kuyruğuna takılmasından yanadır. Kendiliğindenlik teorisi, hareket içinde bilinçli unsurun rolünü küçümsemenin teorisidir, "kuyrukçuluk" ideolojisidir, her tür oportünizmin mantiki temelidir.

Pratikte bu teori ki bu teori Rusya'da daha birinci devrimden önce sahneye çıkmıştı, "Ekonomistler" denilen yandaşlarını, Rusya'da bağımsız bir işçi partisinin gerekliliğini reddetmeye, işçi sınıfının Çarlığı devirme uğrunda devrimci mücadelesine karşı çıkmaya, hareket içinde salt trade-union'cu bir politika vaaz etmeye ve genel olarak işçi sınıfını liberal burjuvazinin hegemonyasına terketmeye götürdü.

Eski "Iskra"nm mücadelesi ve Lenin'in "Ne Yapmalı?" adlı yapıtında "kuyrukçuluk" teorisinin parlak eleştirisi, yalnızca "Ekonomizm" denilen şeyi yıkmakla kalmadı, aynı zamanda Rus işçi sınıfının gerçekten devrimci hareketinin teorik temellerini de yarattı.

Bu mücadele olmaksızın, Rusya'da bağımsız bir işçi partisinin yaratılması ve devrimde bu partinin önder rolü oynaması düşünülemezdi.

Ama kendiliğindenliğe tapma teorisi, salt Rusya'ya özgü bir görüngü değildir. Bu teori, biraz değişik bir biçim altında, II. Enternasyonal'in istisnasız bütün partilerinde son derece yaygındır. Burada, II. Enternasyonal önderleri tarafından bayağılaştırıldığı biçimiyle "üretici güçler" teorisi denilen şeyi; herşeyi haklı gösteren ve herkesi uzlaştıran, herkesin gına getirdiği olguları saptayan ve açıklayan, ve bu saptama ile yetinen teoriyi kastediyorum. Marx, materyalist teorinin kendini dünyayı yorumlamakla sınırlayamayacağını, önemli olanın onu değiştirmek olduğunu

Leninizm'in Temelleri Üzerine...(5. sayfadan devam)

söyler. Ama Kautsky ve şürekasını kaygılandırmıyor bu; onlar Marx'ın formülünün birinci bölümü ile yetinmeyi yeğliyorlar. İşte size bu "teori"nin uygulanmasının pek çok örneğinden biri. İkinci Enternasyonal partileri, deniyor, emperyalist savaştan önce, emperyalistler savaş başlatacak olurlarsa, "Savaşa karşı savaş" açmak tehdidinde bulundu. Savaşın başlamasından hemen önce, deniyor, bu partiler "Savaşa karşı savaş" şiarını rafa kaldırdılar ve "Emperyalist anavatan uğruna savaş" şeklindeki taban tabana zıt şiarı gerçekleştirdiler. Bu şiar değişikliği sonucu, deniyor, milyonlarca işçi canlarını kurban etmek zorunda kaldı. Ama burada suçluların bulunduğunu, herhangi bir kişinin işçi sınıfına sadakatsizlik ettiğini ya da ona ihanet ettiğini sanmak hata olur. Hiç de değil! Herşey, olması gerektiği gibi olmuştur. Çünkü, ilkönce Enternasyonal, görüldüğü gibi, "barışın bir aracıdır", savaşın değil. Çünkü, ikincisi, o zaman var olan "üretici güçlerin gelişme düzeyi" ile başka birşey yapılamazdı. "Suçlu" olan "üretici güçler"di. Bay Kautsky'nin "üretici güçler teorisi" "bize" tam olarak bunu açıklar. Ve kim bu "teori"ye inanmıyorsa, Marksist değildir. Partilerin rolü mü? Bunların hareket içindeki önemi mi? Ama "üretici güçlerin gelişme düzeyi" gibi tayin edici bir faktör karşısında parti ne yapabilir ki?...

Marksizmin tahrifinin böyle örneklerinden yığınla vermek mümkündür.

Oportünizmin çıplaklığını örtmeye yarayan bu tahrif edilmiş "Marksizm" in, Lenin'in daha ilk Rus devriminden önce mücadele ettiği "kuyrukçuluk" teorisinin avrupavari biçimi olduğunu tanıtlamaya herhalde gerek yoktur.

Batı'da gerçekten devrimci partilerin yaratılmasının ön koşulunun, bu teorik tahrifatın yıkılması olduğunu tanıtlamaya herhalde gerek yoktur.

c) Proleter devrimin teorisi:

Lenin'in proleter devrim teorisi üç temel tezden yola çıkar:

Birinci tez: İleri kapitalist ülkelerde mali sermayenin hakimiyeti; mali sermayenin en önemli operasyonlarından biri olarak tahvil emisyonu; emperyalizmin temellerinden biri olarak, hammadde kaynaklarına sermaye ihracı; mali sermayenin hakimiyetinin sonucu olarak mali oligarşinin mutlak egemenliği tüm bunlar, tekelci kapitalizmin zor-ba-asalak karakterini açığa vurur, kapitalist tröst ve birliklerin boyunduruğunu yüz kat daha hissedilir hale getirir, işçi sınıfının kapitalizmin temellerine karşı öfkesini daha da şiddetlendirir ve tek kurtuluşları olarak kitleleri proleter devrime götürür (bkz. Lenin, "Emperyalizm").

Buradan birinci sonuç olarak şu çıkar: Kapitalist ülkelerde devrimci bunalımın şiddetlenmesi, "metropoller"deki iç, proleter cephe patlayıcı unsurların artması.

İkinci tez: Sömürge ve bağımlı ülkelere sermaye ihracının artması; "nüfuz alanları"nın ve sömürgeciliğin tüm yerküreyi kapsayınca-ya dek yayılması; kapitalizmin, bir avuç "ileri" ülke tarafından dünya nüfusunun muazzam çoğunluğunun mali bakımdan köleleştirilmesi ve sömürge zulmüne uğratılmasının dünya sistemine dönüşmesi tüm bunlar bir yandan tek tek milli ekonomileri ve milli toprakları, dünya ekonomisi denen yekpare zincirin halkalarına dönüştürmüş ve diğer yandan yerkürenin nüfusunun iki kampa bölmüştür: geniş sömürge ve bağımlı ülkeleri sömüren ve ezen bir avuç "ileri" kapitalist ülke ile, emperyalist boyunduruktan kurtulmak için mücadele vermek zorunda olan sömürge ve bağımlı ülkelere oluşan büyük çoğunluk ("Emper-yalizm"e bakınız).

Buradan ikinci sonuç olarak şu çıkar: Sömürge ülkelerde devrimci bunalımın şiddetlenmesi, dış cephe, sömürge cephesinde emperyalizme karşı öfke unsurlarının artması.

Üçüncü tez: "Nüfuz alanları" ve sömürgeler üzerinde tekelci hakimiyet; halihazırda yabancı toprakları ele geçirmiş olan ülkelerle, aynı şekilde kendi "pay"larını elde etmek isteyen ülkeler arasında dünyanın yeniden paylaşılması uğruna çılgınca mücadeleye yol açan, kapitalist ülkelerin eşitsiz gelişimi; bozulan "denge"yi yeniden sağlamanın tek aracı olarak emperyalist savaşlar tüm bunlar, emperyalizmi zayıf (latan ve ilk iki cephenin, devrimci-proleter cephe ile sömürge kurtuluş hareketleri cephesinin emperyalizme karşı birleşmesini kolaylaştıran üçüncü

cephenin, kapitalistlerarası cephenin güçlenmesine yol açar (bakınız "Emperyalizm").

Buradan üçüncü sonuç olarak şu çıkar: Emperyalizm altında savaşların kaçınılmazlığı ve emperyalizmin dünya cephesine karşı Avrupa'daki proleter devrim ile Doğu'daki sömürge devrimi arasında birleşik dünya devrim cephesi koalisyonunun kaçınılmazlığı.

Lenin, tüm bu sonuçları şu genel sonuçta birleştirir: "Emperyalizm, sosyalist devrimin arifesidir" (Bkz. Emperyalizm, Kapitalizmin en Yüksek Aşaması, Moskova 1940, s. 3).

Buna uygun olarak, proleter devrim sorununa, devrimin karakteri, kapsamı, derinliği sorununa yaklaşım, genel olarak devrimin şeması da değişir.

Eskiden, proletarya devriminin ön koşullarının tahliline genellikle tek tek şu ya da bu ülkenin ekonomik durumu bakış açısıyla yaklaşıldı. Şimdi bu yaklaşım tarzı artık yetersizdir. Şimdi bu soruna bütün ülkelerin ya da onların çoğunluğunun ekonomik durumu bakış açısıyla, dünya ekonomisinin durumu bakış açısıyla yaklaşmak gerekir, çünkü tek tek ülkeler ve tek tek ulusal ekonomiler, kendi başına yeterli birimler olmaktan çıkmıştır, dünya ekonomisi denen birleşik zincirin halkalarına dönüşmüşlerdir, çünkü eski "uygar" kapitalizm emperyalizm haline gelmiştir, emperyalizm ise dünya nüfusunun dev çoğunluğunun bir avuç "ileri" ülke tarafından mali köleleştirilmesi ve sömürge zulmüne uğratılmasının dünya sistemidir.

Eskiden, tek tek ülkelerde, ya da daha doğrusu, şu ya da bu gelişmiş ülkede proletarya devriminin nesnel koşullarının varlığından ya da yokluğundan söz etmek âdetti. Şimdi bu bakış açısı artık yetersizdir.

Şimdi, yekpare bir bütün olarak emperyalist dünya ekonomisinin tüm sistemi içinde devrim için nesnel koşulların varlığından söz etmek gerekir; bir bütün olarak sistem devrim için eğer şimdiden olgunlaşmış-sa, ya da daha doğrusu, olgunlaştığı için, sınırlı bakımdan yetersiz derecede gelişmiş ülkelerin bu sisteme dahil olması hususu, devrim için aşılacak bir engel oluşturamaz.

Eskiden, gelişmiş şu ya da bu ülkede proleter devrimden, karşıt kutup olarak sermayenin şu ya da bu ulusal cephesine karşı koyan ayrı, kendi kendine yeterli bir varlık olarak söz etmek âdetti. Şimdi

Leninizm'in Temelleri Üzerine...(6. sayfadan devam)

bu bakış açısı artık yetersizdir. Şimdi proleter dünya devriminden söz etmek gerekir, çünkü sermayenin tek tek ulusal cepheleleri, bütün ülkelerin devrimci hareketinin genel cephesinin karşısına konması gereken, emperyalizmin dünya cephesi denen yekpare bir zincirin halkalarına dönüşmüşlerdir.

Eskiden, proleter devrim, salt verili ülkenin iç gelişmesinin sonucu olarak görülürdü. Şimdi bu bakış açısı yetersizdir. Şimdi proleter devrimi, herşeyden önce, emperyalizmin dünya sistemindeki çelişkilerin gelişmesinin sonucu olarak, emperyalist dünya cephesi zincirinin şu ya da bu ülkede kırılmasının sonucu olarak görmek gerekir.

Devrim nerede başlayacak; sermayenin cephesi ilk önce nerede, hangi ülkede yarılabilir?

Sanayi en gelişmiş olduğu, proletaryanın çoğunluğu oluşturduğu, kültürün daha fazla, demokrasinin daha fazla olduğu yerde, denirdi eskiden genellikle.

Hayır, der Leninist devrim teorisi, sanayinin en gelişmiş olduğu, vs. yerde olması şart değil. Sermaye cephesi, emperyalizmin zincirinin en zayıf olduğu yerde yarılacaktır, çünkü proleter devrim, emperyalist dünya cephesi zincirinin en zayıf halkasından kopmasının sonucudur; devrimi başlatan ülkenin, sermaye cephesini yaran ülkenin, kapitalist bakımdan daha gelişmiş, ve fakat buna rağmen kapitalizmin çerçevesi içinde kalan ülkelerden daha az gelişmiş olması mümkündür.

1917 yılında emperyalist dünya cephesi zincirinin Rusya'da diğer ülkelerden daha zayıf olduğu görüldü. Ve orada da koptu ve proleter devrimin yolunu açtı. Neden? Çünkü Rusya'da, başında, büyük toprak sahipleri tarafından ezilen ve sömürülen köylülüğün milyonlarca kitlesi gibi son derece ciddiye alınması gereken bir müttefiki olan devrimci proletaryanın yürüdüğü büyük bir halk devrimi geliyordu. Çünkü orada devrimin karşısında, tüm manevi saygınlığını yitirmiş ve tüm halkın haklı nefretini üstüne çekmiş olan Çarlık gibi, emperyalizmin iğrenç bir temsilcisi duruyordu. Rusya'da zincirin daha zayıf olduğu görüldü, oysa Rusya kapitalist bakımdan örneğin Fransa ya da Almanya'dan, İngiltere ya da Amerika'dan daha az gelişmişti.

Yakın gelecekte zincir nerede

kopacaktır? Yine en zayıf olduğu yerde. Zincirin, örneğin Hindistan'da kopması dışlanamaz. Neden? Çünkü orada, genç, mücadeleciler, devrimci bir proletarya var, ve bu proletarya, ulusal kurtuluş hareketi gibi bir müttefike, hiç kuşkusuz büyük ve hiç kuşkusuz ciddiye alınması gereken bir müttefike sahip. Çünkü orada devrimin karşısında, tüm manevi kredisini yitirmiş ve Hindistan'ın ezilen ve sömürülen kitlelerinin genel nefretini üzerine çekmiş yabancı emperyalizm gibi herkesçe bilinen bir düşman duruyor.

Zincirin Almanya'da kopması da tamamıyla mümkündür. Neden? Çünkü, örneğin Hindistan'da etkide bulunan faktörler Almanya'da da etkide bulunmaya başlıyorlar; bu arada, Hindistan ile Almanya'nın gelişme düzeyi arasındaki muazzam fark, Almanya'daki devrimin seyri ve sonucu üzerine damgasını mutlaka basacaktır.

Bu yüzden Lenin der ki:

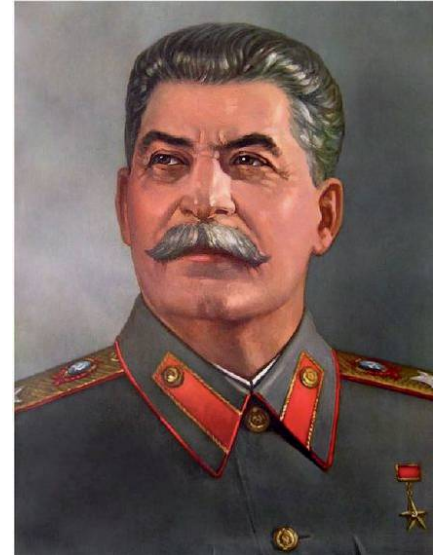
"Batı Avrupa'nın kapitalist ülkeleri sosyalizme doğru gelişmelerini... sosyalizmin bu ülkelerde dengeli bir şekilde 'olgunlaşması' yoluyla değil, bilakis bir devletin başka devletler tarafından sömürülmesi yoluyla, emperyalist savaş sırasında ilkönce yenilen ülkenin, tüm Doğu ile birlikte sömürülmesi yoluyla tamamlayacaklardır. Öte yandan, tam da bu birinci emperyalist savaşın sonucu olarak, Doğu devrimci harekete kesinlikle girmiş ve kesin olarak dünya devrimci hareketinin genel girdabına çekilmiştir." (Bkz. Lenin, Seçme Eserler, C. 9, s. 432-433. Rusça)

Kısacası, emperyalist cephenin zinciri, genel kural olarak, zincirin halkalarının en zayıf olduğu yerde kopacaktır ve kesinlikle, mutlaka kapitalizmin en gelişmiş olduğu, yüzde şu kadar proleter, yüzde bu kadar köylünün olduğu vb. yerde değil.

Bu nedenle, proleter devrim sorununu çözerken, herhangi bir ülkede proleter nüfusun yüzde payı üzerine istatistik! hesaplara, emperyalizmi kavramayan ve devrimden vebadan korkar gibi korkan II. Enternasyonal doktrinerlerinin seve seve biçtikleri olağanüstü önem düşmez.

Devam: İkinci Enternasyonal kahramanları, bir yanda burjuva demokratik devrim ile, öte yanda proleter devrim arasında, ikisini birbirinden az çok uzun bir zaman boyunca ayıran bu zaman aralığında, iktidara geçen burjuvazinin kapitalizmi geliştirdiği, proletaryanın ise güç topladığı ve

kapitalizme karşı "tayin edici mücadele"ye hazırlandığı bir uçurum, ya da her halükârda bir Çin Şeddi bulunduğunu iddia ederlerdi (ve hâlâ ederler). Bu zaman aralığının genellikle pekçok on-yıl, hatta daha da uzun süreceği hesaplanır. Bu Çin Şeddi "teorisi"nin, emperyalizm koşulları altında herhangi bir bilimsel anlamdan yoksun olduğunu, burjuvazinin karşı-devrimci emellerinin yalnızca gizlenmesi, şirin gösterilmesi olduğunu, başka birşey olamayacağı kanıtlamaya herhalde gerek yoktur. Çatışmalara ve savaşlara gebe olan emperyalizm koşulları altında, "gelişen" kapitalizmin "can çekişen" kapitalizme dönüştüğü (Lenin) ve devrimci hareketin dünyanın bütün ülkelerinde geliştiği, emperyalizmin, Çarlık ve feodalizm dahil, istisnasız bütün gerici güçlerle ittifak yaptığı ve böylece Batı'daki proletarya hareketinden, Doğu'daki ulusal kurtuluş hareketine kadar bütün devrimci güçlerin birleşmesini zorunlu kıldığı, feodal serflik koşullarının kalıntılarından kurtulmanın emperyalizme karşı mücadele olmaksızın imkânsız olduğu "sosyalist devrimin arifesi" koşulları altında, az çok gelişmiş bir ülkede bu koşullar altında burjuva-demokratik devrimin proleter devrime

varmak zorunda olduğunu, birincisinin ikincisine geçmek zorunda olduğunu tanıtlamaya herhalde gerek yoktur. Rusya'daki devrimin tarihi, bu tezin doğruluğunu ve tartışma götürmezliğini apaçık tanıtlamıştır. Lenin'in daha 1905'te, birinci Rus devriminin arifesinde, "İki Taktik" adlı yapıtında burjuva-demokratik devrim ile sosyalist devrimi bir tek zincirin iki halkası olarak, Rus devriminin coşkulu ilerleyişinin yekpare ve kendi içinde bütünlüklü tablosu olarak göstermesi nedensiz değildi.

Leninizm'in Temelleri Üzerine...(7. sayfadan devam)

"Proletarya, mutlakliyetin [Absolutismus] direnişini şiddet yoluyla kırmak ve burjuvazinin yalpalayan tavrını etkisiz hale getirmek için, köylü yığınlarıyla ittifak kurarak demokratik devrimi sonuna kadar götürmelidir. Proletarya, burjuvazinin direnişini şiddet yoluyla kırmak ve köylülüğün ve küçük-burjuvazinin yalpalayan tavrını etkisiz hale getirmek için, nüfusun yan-proleter unsurlarıyla ittifak kurarak sosyalist devrimi başarmalıdır. Yeni 'Iskra'cılarını, devrimin coşkulu ilerleyişi konusunda bütün savlarında ve kararlarında o denli dar biçimde sundukları proletaryanın görevleri işte bunlardır." (Bkz. Lenin, Seçme Eserler, C. 3, s. 104-105. Rusça)

Leninist devrim teorisinin temel direklerinden biri olarak burjuva devriminin proleter devrime geçmesi fikrinin, Lenin'in "İki Taktik" adlı yapıtındaki daha belirgin bir şekilde ortaya çıktığı, daha sonraki diğer yapıtlarının burada sözünü bile etmiyorum.

Öyle görünüyor ki, bazı yoldaşlar, Lenin'in bu fikre ancak 1916'da vardığını; o zamana kadar Rusya'da devrimin burjuva çerçevesi içinde kalacağını, ve dolayısıyla iktidarın proletaryanın ve köylülüğün diktatörlük organının elinden, proletaryanın eline değil, burjuvazinin eline geçeceğini düşündüğünü sanıyorlar. Hatta bu görüşün, komünist basınıma bile girdiği söyleniyor. Bu iddianın kesinlikle yanlış olduğunu, kesinlikle gerçeğe uymadığını söylemeliyim.

Burada Lenin'in 1905'te III. Kongre'de yaptığı, proletarya ve köylülüğün diktatörlüğünü, yani demokratik devrimin zaferini "düzen örgütü" olarak değil "savaş örgütü" olarak nitelendirdiği, bilinen konuşmasına atıfta bulunabilirim. (Bkz. Lenin, Bütün Eserler, C. 7, s. 361. Rusça)

Burada ayrıca Lenin'in, Rus devriminin gelişme perspektiflerini çizerek Partiyeye "Rus devriminin birkaç aylık bir hareket değil; bilakis yıllarca süren bir hareket olması için; sadece iktidarı ellerinde tutanlardan küçük tavizler koparılmasına değil, bilakis onların tamamıyla devrilmesine yol açmasını sağlamak" görevini verdiği "Geçici Hükümet Üzerine" bilinen makalelerine atıfta bulunabilirim. Lenin bu makalelerde bu perspektifi daha da genişletip Avrupa'da devrime bağlayarak, şöyle devam etmektedir:

"Bu başarılırsa, o zaman... o zaman devrim yangını Avrupa'yı ateşe verecektir; burjuva gericiliği altında inleyen Avrupa

işçisi ayaklanacak ve bize 'işin nasıl yapıldığını' gösterecektir; o zaman Avrupa'daki devrimci kabarış Rusya'da yankılanacak ve birkaç devrim yılından oluşan bir dönemi, birkaç devrim onyılından oluşan bir döneme dönüştürecek..." (Lenin, Seçme Eserler, C. 3, s. 32. Rusça)

Burada ayrıca yine Lenin'in Kasım 1915'te yayınlanan iyi bilinen bir makalesine daha atıfta bulunabilirim. Orada şöyle yazıyor:

"Proletarya, iktidarın ele geçirilmesi için, cumhuriyet için, topraklara el koymak için, ... burjuva Rusya'nın askeri-feodal 'emperyalizmden' (=Çarlıktan) kurtarılmasına 'proleter olmayan halk yığınlarını' katılması için mücadele ediyor ve yığıtçe mücadele etmeye devam edecektir. Ve proletarya, burjuva Rusya'nın Çarlıktan, büyük toprak sahiplerinin toprak üzerindeki hakimiyetinden kurtuluşundan, tarım işçilerine karşı mücadelelerinde zengin köylülere yardım etmek için değil, bilakis Avrupa proleterleri ile birlik içinde sosyalist devrimi yapmak için yararlanacaktır." (Bkz. Lenin, Seçme Eserler, C. 5, s. 157-158. Rusça)

Son olarak burada Lenin'in, Rus devriminin coşkulu ilerleyişine ilişkin yukarıda "İki Taktik"ten aktarılan alıntıya işaret ederek şu sonuca vardığı "Proleter Devrim ve Dönem Kautsky" adlı yapıtındaki bilinen pasaja atıfta bulunabilirim:

"Herşey tam da söylediğimiz gibi oldu. Devrimin seyri, gerekçelerimizin doğruluğunu onayladı. Önce 'bütün' köylülükle birlikte monarşiye karşı, büyük toprak sahiplerine karşı, ortaçağ rejimine karşı (ve bu ölçüde devrim bir burjuva-demokratik devrim olarak kalır). Sonra yoksul köylülükle birlikte, yarı-proleterlerle birlikte, tüm sömürülenlerle birlikte, kır zenginleri, Kulaklar, spekülâtörler de dahil kapitalizme karşı, ve bu ölçüde devrim sosyalist bir devrim olur. Birincisi ile ikincisi arasına yapay olarak bir Çin Şeddi çekmeye, bu ikisini birbirinden proletaryanın hazırlık derecesinden ve kır yoksullarıyla birleşme derecesinden herhangi bir başka şeyle ayırmaya çalışmak, Marksizmi muazzam çarpıtmak ve bayağılaştırmak, onun yerine liberalizmi geçirmek demektir." (Bkz. Lenin, Bütün Eserler, C. 23, s. 506. Rusça)

Sanırım bu kadar yeter.

Pekâlâ, eğer durum böyleyse, o zaman Lenin için "sürekli devrim" fikrine

karşı mücadele etti? denebilir.

Çünkü Lenin, köylülüğün devrimci yeteneğinden "sonuna kadar yararlanmayı" ve onların devrimci enerjisinden Çarlığı tamamıyla tasfiye etmek, proletarya devrimine geçmek için yararlanmayı önerirken; "sürekli devrim" yanlıları köylülüğün Rus devrimindeki büyük rolünü anlamıyor, köylülüğün devrimci enerjisinin gücünü olduğu gibi, Rus proletaryasının köylülüğe önderlik etme gücünü ve yeteneğini azımsıyor ve böylece köylülüğün burjuvazinin etkisinden kurtulmasını, köylülüğün proletarya etrafında birleşmesini zorlaştırıyorlardı.

Çünkü Lenin, devrimin eserini, iktidarın proletaryaya geçişi ile tatlandırmayı önerirken; "sürekli" devrim yanlıları doğrudan proletarya iktidarının kurulmasıyla işe başlamak istiyorlar, böyle yapmakla feodalizmin kalıntıları gibi bir "küçük ayrıntı"yı görmezlikten geldiklerini ve Rus köylülüğü gibi son derece ciddiye alınması gereken bir gücü hesaba katmadıklarını kavramıyorlar, böyle bir siyasetin köylülüğün proletaryadan yana kazanılmasını yalnızca dizginleyebileceğim kavramıyorlardı.

Dolayısıyla Lenin, "sürekli" devrim yanlılarına karşı süreklilik sorunundan dolayı mücadele etmedi, çünkü bizzat Lenin de kesintisiz devrimden yanaydı, onlarla tam tersine, proletaryanın muazzam bir yedeğini oluşturan köylülüğün rolünü azımsadıkları için, proletaryanın hegemonyası fikrini kavramadıkları için mücadele etti.

"Sürekli" devrim fikri, yeni bir fikir olarak görülmemelidir. Bu fikir ilk olarak Marx tarafından kırklı yılların sonundaki ünlü "Komünistler Birliği'ne Söylev"inde (1850) geliştirilmişti. Bizim "sürekliçilerimiz" in Marx'tan aldıkları bu fikri biraz değiştirdikleri ve bu değişikliklerle onu "berbat ettikleri" ve pratik kullanım için işe yaramaz hale getirdiklerine dikkat çekilmelidir. Bu hatanın düzeltilmesi, Marx'ın kesintisiz devrim fikrinin arı biçimiyle ele alınıp Leninist devrim teorisinin temel dayanaklarından biri yapılması için Lenin'in deneyimli eline gerek vardı.

Marx "Söylev"inde, Komünistleri gerçekleştirmeye çağırdığı bir dizi devrimci-demokratik talepleri sıraladıktan sonra, sürekli devrim üzerine şunları söyler:

"Demokratik küçük burjuvalar devrimi mümkün olduğunca çabuk ve en iyi halde

Leninizm'in Temelleri Üzerine...(8. sayfadan devam)

yukarıdaki taleplerin gerçekleştirilmesiyle sona erdirmek isterlerken, az çok bütün mülk sahibi sınıflar iktidardan uzaklaştırılınca, devlet iktidarı proletarya tarafından ele geçirilinceye ve yalnızca bir tek ülkedeki değil, bilakis dünyanın tüm hakim ülkelerinde proleterlerin birliği, bu ülkelerin proleterleri arasındaki rekabet ortadan kalkacak ve en azından tayin edici üretici güçler proletaryanın elinde yoğunlaşacak kadar ilerleyinceye dek devrimi sürekli kılmak bizim sorunumuz ve bizim görevimizdir."

Başka bir deyişle:

a) Marx, bizim Rus "sürekliçilerimiz" in planlarının tersine, ellili yıllar Almanyası'nda devrime doğrudan proletarya iktidarı ile başlamayı kesinlikle önermemiştir;

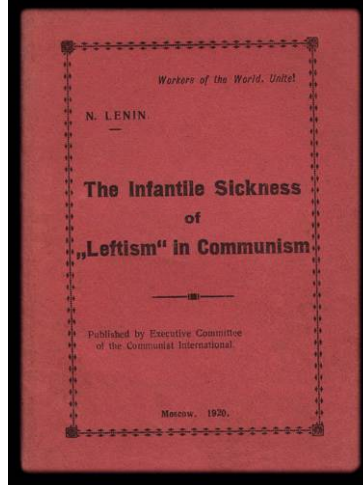
b) Marx yalnızca, devrimin eserini proletaryanın devlet iktidarı ile taçlandırmayı, burjuvazinin bir fraksiyonu ardından diğeri adım adım iktidarın kumanda mevkilerinden uzaklaştırıp, proletarya iktidarı ele geçirdikten sonra, tüm ülkelerde devrimi tutuşturmayı önermiştir Lenin'in bütün öğrettikleri ve emperyalizm koşulları altında proletarya devrimi teorisini izleyerek devrimimizin seyri içinde bütün gerçekleştirdikleri, bu önermeye tamamen uygundur.

O halde, bizim Rus "sürekliçilerimiz" yalnızca Rus devriminde köylülüğün rolünü ve proletarya hegemonyası fikrinin önemini azımsamakla kalmamışlar, aynı zamanda Marx'ın "sürekli" devrim fikrini (kötü yönde) değiştirmişler ve pratikte işe yaramaz kılmışlardır.

Bunun içindir ki Lenin, bizim "sürekliçilerimiz" in teorisine alay etmiş, bu teoriyi "orijinal" ve "şahane" diye nitelendirmiş ve onları "hayatın on yıldan beri bu şahane teorisinin yanından gelip geçmemesi-nin nedenleri üzerine düşünmekle" suçlamıştır. (Lenin'in bu makalesi, Rusya'da "sürekliçiler" in teorisinin ortaya çıkışından 10 yıl sonra, 1915'te yazılmıştı bakınız Lenin, Seçme Eserler, C. 5, s. 156. Rusça)

Bunun içindir ki Lenin, bu teoriyi yarı-menşevik bir teori sayıyor ve bu teori "Bolşeviklerden proletaryanın kararlı devrimci mücadele ve siyasi iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesi çağrısını ödünç alırken, Menşeviklerden ise köylülüğün rolünün 'yadsınması'nı ödünç alıyor" diyordu (bkz. Lenin'in "Devrimin İki Çizgisi" makalesi, aynı yerde.).

Lenin'in burjuva-demokratik devrimin proletarya devrimine geçmesi üzerine, burjuva devriminden "derhal" proletarya devrimine geçmek için yararlanma fikri işte böyledir.

Devam edelim. Eskiden bir tek ülkede devrimin zaferi imkânsız görülürdü, çünkü burjuvazi üzerinde zafer için, tüm ileri ülkelerin, ya da her halükârda bu ülkelerin çoğunluğunun proleterlerinin ortak eyleminin gerekli olduğu varsaydırdı. Şimdi bu görüş artık gerçeğe uymamaktadır. Şimdi böyle bir zaferin mümkün olduğundan hareket etmek gerekir, çünkü emperyalizm koşulları altında çeşitli kapitalist ülkelerin gelişmesinin eşitsiz ve sıçramalı karakteri, emperyalizmin içindeki kaçınılmaz olarak savaşa götüren felaketli çelişkilerin gelişmesi, dünyanın tüm ülkelerinde devrimci hareketin büyümesi tüm bunlar, proletaryanın tek tek ülkelerde zaferini yalnız mümkün değil, bilakis gerekli de kılmaktadır. Rus devriminin tarihi, bunun doğrudan kanıtıdır. Ancak burada, burjuvazinin başarılı bir şekilde devrilmesinin ancak belli, mutlak gerekli koşullar var olduğu zaman mümkün olduğunu, bunlar olmaksızın iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesinin düşünülmemeyeceğini göz önünde bulundurmak gerekir.

Bu koşullar üzerine Lenin, "Çocukluk Hastalığı" adlı yapıtında şunları söyler:

"Devrimin temel yasası, tüm devrimler tarafından ve özellikle yirminci yüzyıldaki üç Rus devriminin tümü tarafından doğrulanan temel yasa şudur: Devrim için, sömürülen ve zincire vurulan kitlelerin eski tarzda yaşamaya devam etmelerinin mümkün olmadığına bilincine varmaları ve değiştirilme talep etmeleri yetmez; devrim için, sömürülenlerin anık eski tarzda yaşama ve hükmetmelerinin

de mümkün olmaması gerekir. Ancak 'alt katmanlar' eski düzeni artık istemedikleri ve 'üst katmanlar' eski tarzda yaşamadıkları zaman, ancak o zaman devrim zaferine ulaşabilir. Bu gerçeği başka bir deyişle şöyle ifade edebiliriz: Tüm ulus çapında (sömürülenleri olduğu gibi sömürülenleri de kapsayan) bir bunalım olmaksızın devrim mümkün değildir. Dolayısıyla, bir devrim olabilmesi için, birincisi, işçilerin çoğunluğunun (ya da her halükârda sınıf bilinçli, düşünen, siyasi bakımdan aktif işçilerin çoğunluğunun) devrimin gerekliliğini tam olarak kavraması ve devrim uğruna ölmeye hazır olmaları; ikincisi, hakim sınıfların, en geri kitleleri bile siyasetin içine çeken..., hükümeti iktidarsız kılan ve devrimcilerin bu hükümeti hızla devirmesini kolaylaştıran bir hükümet bunalımından geçiyor olmaları gerekir?" (Bkz. Lenin, Seçme Eserler, C. 10, s. 120. Rusça)

Ama bir tek ülkede burjuvazinin iktidarını devirip proletaryanın iktidarını kurmak, henüz sosyalizmin tam zaferini güvencelemek değildir. Muzaffer ülkede, kendi iktidarını pekiştiren ve köylülüğe önderlik eden proletaryanın, sosyalist toplumu inşa etmesi mümkündür ve zorunludur. Ama bu, onun böylece sosyalizmin eksiksiz, kesin zaferini başarabileceği mi demektir, yani bu, proletaryanın yalnızca bir ülkenin güçleriyle sosyalizmi kesin olarak sağlama sağlayabileceği ve ülkeyi müdahaleye karşı ve dolayısıyla bir restorasyona karşı da tamamıyla güvenceleyebileceği mi demektir? Hayır, bu demek değildir. Bunun için en azından birkaç ülkede devrimin zaferi gereklidir. Bu yüzden, diğer ülkelerde devrimin geliştirilmesi ve desteklenmesi, muzaffer devrimin özsel bir görevidir. Bu yüzden, muzaffer ülkenin devrimi kendini, kendi kendine yeterli bir varlık olarak değil, diğer ülkelerde proletaryanın zaferini hızlandırmanın dayanağı, aracı olarak görmelidir.

Lenin bu düşünceleri birkaç kelime ile şöyle diyerek ifade etmiştir: Muzaffer devrimin görevi, "bütün ülkelerde devrimin geliştirilmesi, desteklenmesi, alevlendirilmesi için bir tek ülkede mümkün olan en çoğunu" yapmaktır (Bkz. Lenin, Bütün Eserler, C. 23, s. 497. Rusça).

Leninist proletarya devrimi teorisinin karakteristik özellikleri genel hatlarıyla işte bunlardır.

TKP'nin Birinci Programı (Günümüz Türkçesi)

ATILIM'ın Nisan sayısında partimizin birinci programını osmanlı türkçesi ile yayınlamıştık. Bu sayımızda günümüz türkçesi ile tekrar yayınlıyoruz. Osmanlı türkçesinde kimi kavramların anlama zorluğu yaratacağını ve farklı sonuçlar çıkarılabileceğini düşünerek bu kararı verdik. Çalışmalarımıza ve program tartışmasına katkısı olacağını düşünerek, bu belgenin tüm yoldaşlarımız, parti örgütlerimiz ve komünizm ideallerine ilgi duyan dostlarımız tarafından okunmasını tavsiye ediyoruz. Bu belgeyi özellikle ülkemizde anti-komünist, anti-TKP'ci tutum içinde olan ve bütün siyasi görüşlerini partimizi ve politikalarını karalama üzerine kuran çevrelerin de okumasını öneririz. Bu bağlamda, partimizin yeni program taslağının köklerimize dönüş niteliği taşıdığını ve yeni program taslağının da bu gözle incelenmesi gerektiğini belirtmek isteriz.

ATILIM Redaksiyonu

Türkiye Komünist Partisi Programı Bakû-1920

Bazı İlke ve Esaslar:

1- Sınır ve millet tanımayan fabrika sanayiinin yeryüzünde gelişme ve kuruluşu ile küçük ve millî sanatlar ortadan kalkmağa başladıktan sonra, sermaye, fabrika sanayiine sahip olan burjuvazi elinde merkezileşerek genel bir sahaya giriyor. Sınai üretim işleri, kişisel girişim özelliğini kaybederek, yeniden yeniye oluşan iktisadî koşullar, üretimin kişisel mülkiyetten ortak mülkiyete girmesini kolaylaştıracak bir şekil alıyor. Böylece Avrupa ve Amerika'da üretim, birçok büyük şirketler, tröst ve karteller vasıtasıyla "sermayedarlar tekelî" haline girince, bu ülkelerde iktisadî kudret gibi siyasî hâkimiyet de fabrikacılar, bankerler ve büyük mülk ve toprak sahipleri eline geçiyor ve bu asalak ve açgözlü sınıflar, bütün insanlık âleminin kaderiyle oynamaya başlıyorlar. Küçük sanatkârlar ise, işlerini ilerletmekten, rençberler, topraklarını işletmekten âciz bir halde hayatın en ağır ihtiyaçları altında eziliyorlar ve gittikçe fakirleşerek kol kuvvetlerini iş pazarına çıkarıp fabrika ve kara toprak gündelikçilerine koşulluyorlar. Böylece gündelikçiler (proletarya) sürekli olarak şehir ve köylerde artarak, işletici ve gasp edici sermayedarlara karşı düşman bir sınıf halinde meydana geliyor ve sınıfsal bir his ve terbiyenin verdiği (...?? Burası boş...) ve faaliyetlerle örgütlerini gittikçe kuvvetlendiriyor. Hükûmeti ellerinde tutan zenginler sınıfı ise, mükemmelleşmekte ve mükemmelleşerek kuvvet bulmakta olan işçi halka karşı zulümlerini arttırdıkça arttırıyor.

2- Avrupa ve Amerika'da kurulan eden sermayedarlık tekelî etrafındaki malî ve itibarî işlerin akla hayret verecek derecede artarak, netice itibarıyla sanat, ticaret büyük makinacılığın mahallî ihtiyaçtan fazla mal çıkarması sanayi için yeni çıkış alanları aranmasına sebep oluyor ve genellikle banka sermayesinin de artarak büyük ve merkezlerde

birleşmesi, itibar tahvillerinin yüksek miktarda yurt dışına çıkarılmasına sebep olarak sermaye (kapital) uluslararası bir devreye giriyor.

Sömürgecilik usulünü yürüten bu devrede ise, bütün dünya piyasaları gibi memleket ve milletlerin sermayedar devletler arasında görüntüde muhtelif bahanelerle paylaşıldığı görülüyor. Gerek barışçı yöntemlerle içten fethederek ve gerek doğrudan doğruya savaş ile amaca ermek için kara ve denizdeki savaş kuvvetlerinin büyük ölçekte artmasıyla oluşan militarizmin davet ettiği masraflar o derece büyüyor ki, bu yolda daha ziyade ileri gitmeye halkın tahammülü kalmadığı gibi, tutulan bu istikametten geri dönmek de mümkün olmuyor.

Karanlık ve açlık içinde yaşayan milyonlarca insanları sefaletten kurtarabilecek ve medeniyeti yeryüzünde kurmaya ve yaymaya hizmet edebilecek olan milyarlar pahasındaki bu teknik ve üretim kuvvetlerinin telef ve yok edildiği bu devrede, Türkiye ve İran gibi yarı sömürge ve Hindistan gibi doğrudan doğruya sömürge halinde yaşayan zayıf ve fakir memleketlerin -emperyalist devlet ve memleketler çıkarı doğrultusunda- iktisat ve medeniyetçe yıkım ve esaretine doğru düzenli bir metodla gidiyor, ve bu gibi memleketlerde iktisadî çıkış noktaları temin edecek kara ve deniz yollarının ele geçirilmesi etrafında müthiş ve dünya çapında savaşlar ve facialar icat olunuyor, ve böylece bir veya diğer millet ve memlekete mensup milyonlarca amele ve rençber sefalet içinde mahvediliyor ki, bütün bu haller sermayedarlığın son yarım asırda getirdiği istilâcılık devrinin özelliklerindedir.

3- Sermayedarlık tekelci hale gelmekle maddi olarak güç ve zenginliğin en yüksek seviyesine varmış ve aynı zamanda gelişiminin başlangıcında sahip olduğu bazı medeniyetî geliştirici kuvvetlerini kaybetmiş oluyor. Nitekim burjuvazi devrinin başlarında serbest değişim ve rekabet, insanlar arasında girişim ve yardımlaşmaya yardım etmiş, üretim ve nakil vasıtalarının ilerlemesi

millet ve memleketler arasında yakınlığa hizmet etmiş ise de şimdi üretim kuruluşlarının birleşmeleri ve sermayedarlığın iktisadî monarşiler meydana getirecek surette aldığı tekel şekli hüküm ve baskıya âlet oluyor. Bu tekellerin eline geçen kara ve deniz yolları ise ucuz satın almak şartıyla ham malî ve pahalya satmak üzere çürük ürünleri büyük soyguncu şirketler hesabına taşımaktan başka bir iş görmüyor.

Gerçekten de sermayedarlığın son yükseliş devrinde Avrupa ve Amerika'da ortaya çıkan eden iktisadî bunalımların önü alınamayarak üretici işçi kuvvetlerinin ise tekel monarşisi altında ezilip azaltılmasına çalışılması, Asya ve Afrika'nın az gelişmiş memleketlerinde küçük zenaatların imha edilerek, yerine büyük zenaatların kurulmaması ve sanayinin gelişme ve ilerlemesi ile sıkı bir bağlantısı olan tarımın bu yüzden ilkel halde kalması ve aynı zamanda alkolizm, fuhuş ve bağnazlığa ait türlü türlü kurumların yayılmasına, böylece halkın iktisat, medeniyet, ahlak ve kültür açısından aşağılaşmasına gayret

olunarak nüfusun kısmen oldukları yerlerde tamamen mahvına, kısmen ise başka memleketlere göç etmesine sebebiyet verilmesi, sonuç olarak insanlık âleminin büyük bir kısmını temsil eden

TKP'nin Birinci Programı... (10. sayfadan devam)

bu memleket ve ülkelerde hayat ve medeniyetçe gelişme olanaklarını tamamen bitirmektedir ki, bütün bunlar, başlangıcında Avrupa ve Amerika'daki mevcut medeniyetin doğmasına yol açan kapitalizmin son zamanlarında artık tamamıyla medeniyeti geliştirici kuvvetlerini kaybederek bütününüle açgözlü ve yıkıcı bir özelliğe aldığını kanıtlamaktadır. Tarihin bu akışını durdurmak veya bu akışı geriye çevirmek mümkün değildir.

4- Burjuvazinin üretim araçları nasıl derebeylik devrindeki tarihsel koşullar içinde oluşmuş, eski yaşayıp, usul ve kanunları zulüm ve sefaleti arttırmaya sebep olunca, bu devir nasıl kendiliğinden yıkılıp gitmiş ise, şimdi burjuvazi devrini yıkacak sebep ve unsurlar büyük ölçüde artarak toplumu sarsmış bulunuyor. Gerçekten de yukarıda belirtildiği gibi tekelciliğin bütün anlamıyla iktisadî bir monarşi ve baskı halinde egemen olmağa ve bunun altından çıkan her türlü harp ve bunalımların yalnız mal ve insanları değil, belki üretim olanaklarını da bozup yıkmaya başlaması, büyük mülkiyet ve tasarruf haklarının, bu haklara sahip olmayan insan topluluğunun üretimine engel olup gitmesini ve bununla beraber işçi sınıfının bir taraftan açlık ve sefalet içinde mahvedilirken, diğer taraftan eski düzen ve usulü korumak için zorla işletilip silâhlendirilmesi suretiyle yıkıcı düşman kuvvetin kendiliğinden yetişip meydana çıkması, artık sermayedarlık ve burjuvazi usul ve kanunlarının toplumun ihtiyaçlarını tatmin etme gücüne sahip olmadığını göstermektedir.

Eski Rusya imparatorluğunun hakim olduğu bölgelerde daimi olarak, Almanya, Avusturya, Macaristan ile Asya'nın bazı memleketlerinde kısmen ve dönemsel olarak işçi ve köylü kesimlerinin egemenliği ele alması, İtalya, İngiltere, Fransa ve Amerika proletaryalarının ise bu harekete eğilimleri yer yüzünde burjuvazi hâkimiyetinde proletarya yönetimine geçiş devrini temsil eden toplumsal devrimin başladığını maddî ve apaçık delillerle meydana koymaktadır.

5- Sınıf mücadelesi ile özetlenebilecek olan işçi ve köylü devrimci hareketinin ana özelliği; bu hareketin toplumsal ve uluslararası olmasıdır. Dünyanın herhangi bir ülkesinde yaşayan herhangi bir millete

mensup işçilerin sermayedarlara aynı surette mahkûm ve ezilmiş olmaları, onlar arasındaki dinî, vatanî her türlü ayrılığı son plânda bırakarak birleşik kararlı ve devrimci uluslararası bir millet doğmasına yol açıyor.

6- Bugün yeryüzünde millet ve devlet halinde yaşayan toplumlardan her birine mensup işçi, köylü ve yoksul takımı, burjuvazi zorbalığını temelinden yıkmak üzere son ve kat'i kararlılık ve önlemler ile sınıf çatışmasına girişmeleri Enternasyonal'i doğurmakla beraber, ulusla planda ileride üretimin özgür ve ortak temellerde kurulmasıyla, medeniyet ve refah açısından gelişmiş-geri kalmış farkı telâfisi mümkün büyük fedakârlıklara ihtiyaç göstermektedir.

Kendi ülke ve milleti içinde bu fedakârlığı göze alamayanlar, uluslararası faaliyete girişmek hakkını kaybederler.

Sosyoloji ile devrimci sosyalizmi birbirine karıştırıp barış ve karşılıklı uyumu bir sonuç değil, belki bir araç olarak kullanmak isteyen hain sosyalistler son ve kesin çatışmaya gevşek bir nitelik vermekten ve aynı zamanda devrimi burjuvazi saltanat ve hakimiyetine satmaktan başka bir şeye hizmet etmiş olmazlar.

7- Mazlum işçiler sermayedarlar aleyhine sınıf mücadelesinde birleşince, karşılıklarına bütün dünya burjuvazinin varlığına dayanak olan "mülkiyet" meselesi çıkıyor. Esasen bir hak değil; bir hurafe olan bu kurumun yıkılması ve toplumda mevcut üretim araçlarının devlete bağlanması ile ki sermayedarlıktan doğan siyasî ve iktisadî her türlü zulüm ve baskılar ortadan kalkmış ve insan toplumunda kendi emeğiyle yaşayan her ferdin hakk-ı hayat ve katılımı karar altına alınmış, yani komünizmin kuruluşu ve işletici, gaddar ve istilacı şahıs ve devletlerin yok olması gerçekleşmiş olacak ve nihayet fertler

gibi milletler arasında da bütün mânâsıyla "insanlar arası" ve "milletler arası" kardeşlik, birlik ve adalet şiarları zafer bulacaktır.

8- Toplumsal devrim gibi, devrimin burjuvaziye karşı galibiyet ve zaferinden çıkan komünizmin uygulaması da dünya çapında bir özelliğe sahiptir. Tarih gösteriyor ki, yeryüzünde yaşayan toplumlardan bir kısmı derebeylikten burjuvazi devrine yeni giriyor. Diğer kısmı burjuvazi devrine girmiş, proletarya hareketinin muhtelif aşamalarını yaşıyor. Üçüncü bir kısım ise, burjuvazi devrinden proletaryanın egemenlik devrine geçmiş bulunuyor. Toplumsal devrimin başlama ve yayılmasında milletlerin geçirmekte oldukları iktisadî evrimlerle tarihî ve siyasî şartların büyük ilgisi ve payı olmakla beraber, devrim başladıktan sonra millet, memleket ve ülkeleri birbirinden sonsuza dek kararlarla ayırmak doğru değildir. Bugün proletarya egemenlik devrine ayak basmış olan Rusya'da komünizm icraat ve uygulamasının başarısı, iktisadi açıdan gelişmiş diğer Batı memleketlerindeki toplumsal devrimin ortaya çıkışına bağlı olduğu kadar, bütün Batı'da yayılacak komünizm uygulamasının da ekonomik açıdan farklı aşamalar arz eden Doğu'daki devrimci hareket ile ilişkisi çok önemli ve yaşamsaldır. Doğu ve Batı'daki bu hareketler dünya ekonomisinin esasen burjuva egemenlik devrinde tekel özelliği almasından dolayı birbirlerinin doğurucusu ve tamamlayıcısıdır.

9- Genellikle Doğu ülkelerine oranla oldukça siyasî ve iktisadî ilerlemeye sahip olan Türkiye'de fabrikacılık lâyıkıyla gelişmemiş edememiş, ve memleketin ötesine berisine serpişmiş bazı fabrikaların mevcut olmasına rağmen, bunlar ve şehirler etrafında mükemmel ve sınıflaşmış bir proletarya oluşmamıştır. Türkiye bugün Avrupa ve Amerika'ya gönderilen ham eşyayı ve madenleri çıkaracak ve bunları bozulmaktan kurtarıp kolaylıkla taşıyacak maden, taşıma ve yan sanayide çalışan yüz binlerce sanatkâr ve yoksul işçilerin, tarla ve bahçelerde sabahtan akşama kadar alın teri dökerek en temel ihtiyaçlarını temin etmekten âciz kalan köylülerin, savaşçı hükümet ve devletlerin yumruğu altında ömürleri mahvolan milyonlarca amele ve köylüden oluşmuş,

TKP'nin Birinci Programı... (11. sayfadan devam)

askerlerin ve nihayet şehir ve köylerde her türlü üretim araçlarından mahrum işsiz ve kurtuluş ümidini kaybetmiş bir yoksul kesimin yaşadığı bir memleketdir.

10- Yedi asırlık iktisadî ve siyasî hayatında, ocak devrini atlatarak birçok hükümet reformu ve düzenlemesine maruz kalan ve bugünkü şekil ve yönetim tarzıyla burjuva demokrasisine ayak basmış olan Türkiye'de sınıf çatışması ilkel gelişim devrini yaşamaktadır. Bugün Türkiye'de galip ve yağmacı İtilaf devletlerine karşı devam eden ulusal isyan hareketine yoksul sınıfların katılması "düşmanın düşmanı" ile yani dış kapitalizmin baskısına karşı kendi içindeki vurguncu ve gasp edici küçük burjuvazi ile birlikte çatışma özelliğinde yürümektedir. Kendi ülkesinde yalnız maddî çıkarlara dayanan ilişkiler kuran Avrupa ve Amerika burjuvazinin Türkiye gibi hayat ve ekonomi açısından zayıf memleketlerin her türlü kendini korumaya yönelik sınırlarını yıkıp bu memleketleri kendilerine haraç veren birer çiftlik ve buralarda yaşayan insanların yalnız işletilmeye mahkûm birer hayvan sürüsü haline koymaları, bu memleketlerde umumi surette Avrupa ve Amerika sermayedarlığına karşı büyük bir düşmanlık hissi uyandırmıştır.

Böylece, bir taraftan emperyalistlere karşı yöneltilen bu çatışmanın devamı, diğer taraftan bilhassa toplumsal devrimin Avrupa'da yayılması, sınıf bilincinin gelişme ve güçlenmesi üzerine önemli etkiler yaratarak, Türkiye'deki hareketlerin toplumsal bir özellik almasına yardım etmekte ve sosyalizm esasında işçi ve köylü sûrâlar cumhuriyeti kurulmasına uygun şartları hazırlamaktadır.

Türkiye İştirakiyûn (Komünist) Fırkası (Partisi) yukarıda belirtilen ilkelere dayanarak, son devrin insanlık âlemine yeni ve bütün mânâsıyla özgür bir yaşam vadeden toplumsal devrim dönemi olduğunu söyleyerek ve her şeyden evvel bir "işçi ve köylü" partisi, dünyanın diğer komünist partileriyle beraber Üçüncü Enternasyonal'i teşkil eder ve onun yine uluslararası burjuvazi ile çatışmasına etkin bir üye olarak katılır.

Hükümet Şekli:

1- Monarşik yönetimlerde işçi halk despot hükümdar ve memurların zulmü altında ezildiği gibi demokratik denilen meşrutî hükümetlerde de idare ve parlamentarizm ve halkçılık adı altında ayrıcalıklı tabakalar, yine vali ve hanların temsil ettikleri zenginler elinde tekel haline giriyor. İşçi ve köylü sınıfları, ayrıcalıklı sermayedarlar sınıfının

çıkarlarına alet oluyorlar.

2- İşçi ve Köylü şuralar cumhuriyeti ise, emek sarf etmeksizin yaşayan asalak sınıflar hariç olmak üzere halkın çoğunluğunu etrafında toplayarak işçilerin işleticiler tarafından soyulmasına nihayet verecek her türlü çareyi temin eder. Şûrâlar cumhuriyeti hükümet ve kızıl ordu teşkilâtıyla kapitalizm ve emperyalizmin proletarya sınıflarıyla mazlum milletleri saran esaret zincirlerini kırarak dışarda milletler arasındaki kardeşliği genişletmeye, içerde ise bütün varlığıyla yoksul ve işçi halk arasında medenî ve hayatî yeni bir devir açmağa

liyakat ve iktidar gösteren, sınıfları ortadan kaldırarak her türlü savaş ve katliam felaketlerini ortadan kaldıran, aydınlık ve mutlu bir geleceğe doğru götürülen, kapitalizm ile komünizm arasındaki geçiş dönemine ait, geçici bir hükümet şeklidir.

3- Parti, halkçılığın en yüksek bir şekli olan işçi ve köylü şûrâlar cumhuriyetinin kuruluşu yolunda yorulmaksızın çalışmak ve bunun için her şeyden önce basın ve yayını, ezilen sınıfların egemenliğini temsil eden bu hükümet şeklini kendilerine sevdirmeye görev bilir.

Din ve Milliyet:

4- Sırf dinsel mahiyetteki eğitim, öğretim ve ibadet meselelerini her milletin seçimine bağlı bir cemaat işi olarak algılar ve böylece "vicdan özgürlüğü" nün kesin şekilde teminini ve hiç kimsenin inancından dolayı baskı görmemesini hareket noktası kabul eder eder.

5- T.K.P. sermayedarlığın üzerindeki zulüm ve baskısını yıkarak sermayedarlık ilişkilerinden doğan her türlü savaş ve

katliama son vermek ve bu suretle insanlık âlemini barış ve esenliğe erdirmek maksadını takip ettiğinden, dinlerin ve milliyetlerin insanlar arasında karşılıklı nefret ve düşmanlık doğuran hurafelerine karşı mücadeleyi bir görev bilir.

6- T.K.P. sermayedarlara ve bilimum egemen sınıflara nüfuz ve kuvvet veren ve muhtelif milletleri temsil davasında bulunan dinsel kurumların hükümetten ayrılarak cemaat teşkilâtı halinde bırakılmasını zorunlu kılar.

7- T.K.P. muhtelif milletlere mensup devrimci işçi ve köylü sınıfları arasındaki eski düşmanlıkları kaldırmak için aşağıdaki kesin çözümlere girişir:

(elif) Dil ve kültür açısından her milletin tam hürriyetini temin eder ve bu itibarla bir veya diğer millete ait olan her türlü ayrıcalığı ortadan kaldırır.

(be) T.K.P. hükümet teşkilâtında muhtelif milletlere mensup işçi ve köylü şûrâlar cumhuriyeti oluşturulmasını kabul ve "özgür milletlerin özgür birliği" esasında olmak üzere federasyon usulünü tercih eder.

(pe) Parti işçi ve köylü sınıfları da tamamen ayrı ve bağımsız yaşamak cereyanlarına kapılmış olan milletlerin arasında kanlı çatışmalar çıkmasına yer vermemek için bu gibi meselelerin "plebisit" usulüyle: Genel oya baş vurarak çözümlenmesine işaret eder.

Türkiye Komünist Partisi

Bütün Dünya İşçileri Birleşiniz!

Komünizm Kütüphanesi Sayı:6

(1920 senesi 10-16 Eylülünde Bakû'da toplanan Türkiye Komünist Teşkilâtları Birinci Kongresinde kabul edilmiştir)

Yayınlayan: Türkiye Komünist Partisi

